

Doğu Akdeniz, doğalgaz keşfi ve üretimi açısından büyük fırsatlar sunuyor. Ancak, Türkiye'nin bu tartışmalı sulardaki hırsı diplomatik zorluklarla dolu. Kıbrıs, Yunanistan, İsrail ve Mısır ile süregelen toprak anlaşmazlıkları, bu keşfedilmemiş rezervlerin kilidini açma çabalarını karmaşık hale getiriyor. Türkiye'nin Avrupa pazarlarına önemli bir enerji tedarikçisi olabilmesi için, bu kilit bölgesel aktörlerle ortak keşif anlaşmalarına ve diplomatik müzakerelere girişmesi gerekiyor. Bu yaklaşım, sadece Türkiye'nin enerji ihtiyaçlarını karşılamakla kalmayıp aynı zamanda Avrupa'nın enerji çeşitlendirme çabalarına da katkı sağlayacaktır.

Türkiye'nin Somali ve Cibuti'de artan etkisi, enerji güvenliği stratejisine önemli bir katkı sağlamaktadır. Bu ortaklıkların güçlendirilmesi, Türkiye'nin deniz ticaret yolları üzerindeki kontrolünü, özellikle petrol ve LNG taşımacılığında, artıracak. Bu ittifaklar, hızla değişen küresel enerji manzarasında Türkiye'ye bir güvenlik katmanı daha ekliyor.

NATO ve Avrupa Birliği ile iş birliği de eşit derecede önem taşıyor. Avrupa, Rus enerji kaynaklarına alternatifler ararken Türkiye, doğalgaz merkezi olma yolunda avantajlı bir konuma sahip. Coğrafi konumu ve TANAP ile TürkAkım gibi altyapısı sayesinde Türkiye, kendi enerji ihtiyaçlarını karşılamadan yanı sıra Avrupa'ya yeniden gaz ihraç edebilir. Irak, Türkmenistan ve Libya gibi tedarikçilerini çeşitlendirerek Türkiye geleneksel ortakları olan Rusya ve İran'dan daha iyi ticari koşullar elde edebilir.

Bu bölgelerden artan ithalatlar, Avrupa pazarlarına yönelik fazladan gaz sağlayabilir ve Türkiye'nin küresel enerji transit merkezi rolünü pekiştirirken tek bir tedarikçiye olan bağımlılığını azaltabilir. Bu çeşitlendirme stratejisi, Türkiye'nin enerji güvenliğini ve jeopolitik etkisini artıracaktır.

Türkiye'nin geleceği, mevcut ilişkileri korurken yeni ittifaklar kurmakta yatıyor. Jeopolitik gerçekler ile ticari çıkarlar arasında bir denge kurmak hayati olacak. Türkiye'nin enerji geleceği, sağlam altyapı yatırımları, stratejik ortaklıklar ve proaktif bir diplomasi gerektiriyor. Başarı, Türkiye'nin coğrafi avantajlarını kullanabilme ve enerji hedeflerini daha geniş Avrupa ve küresel önceliklerle uyumlu hale getirme yeteneğine bağlı olacak.

Türkiye'nin Enerji Güvenliği Manzarası: Karmaşık Bir Denklem

Türkiye, enerji güvenliği ile jeopolitik belirsizlikler arasında hassas bir denge yürütmektedir. 2023 itibarıyla ülke 7 exajoule (EJ) enerji tüketmiş olup bunun %80'i hala fosil yakıtlardan sağlanmaktadır. Çeşitlendirme hedeflerine rağmen, fosil yakıtlar 2035'e kadar Türkiye'nin enerji sahnesinde baskın kalacaktır. Yerli üretimdeki artışlar sınırlı kalırken ithalat esnekliğini en üst düzeye çıkarmak ve yenilenebilir enerji yatırımlarını artırmak, Türkiye'nin uzun vadeli enerji stratejisi için kritik önemdedir.

Doğalgaz, Türkiye'nin enerji portföyünün belkemiğini oluşturmaktadır ve 2023 yılında ithalatlar 50,48 milyar metreküp (bcm) düzeyine ulaşmıştır. Rusya, İran ve Azerbaycan Türkiye'nin ana tedarikçileri olmaya devam etse de kaynak çeşitlendirme baskısı giderek artmaktadır.

Rusya, Mavi Akım ve TürkAkım boru hatları üzerinden 2023 yılında Türkiye'ye 20,55 bcm gaz sağlamıştır, ancak genel gaz ithalatlarındaki payı %42'ye düşmüştür. Bu düşüş, Türkiye'nin çeşitlendirme ihtiyacını vurgulayan önemli bir dönüm noktasıdır. Azerbaycan, daha istikrarlı ve politik açıdan uyumlu bir ortak olarak TANAP üzerinden 10,26 bcm sağlamıştır. İran, 5,41 bcm katkı sunmakla birlikte, yaptırımlar ve bölgesel gerilimler nedeniyle kritik ama öngörülemez bir tedarikçidir.

Riskleri azaltmak amacıyla, Türkiye sıvılaştırılmış doğalgaz (LNG) kapasitesini önemli ölçüde genişletmiştir. Yüzer Depolama ve Gazlaştırma Üniteleri (FSRU), esneklik sunarak 2021 ile 2023 yılları arasında LNG ithalatlarının %24'ten %29'a yükselmesinde önemli bir rol oynamıştır. Cezayir ve Amerika Birleşik Devletleri, Türkiye'nin LNG tedarikinde kilit rol oynayan ülkeler olup LNG, Türkiye'nin enerji ithalatlarına tampon görevi görmektedir. Tuz Gölü ve Silivri gibi projelerle gaz depolama kapasitesinin 2028'e kadar 14 bcm'ye çıkarılması hedeflenmekte olup bu Türkiye'nin yıllık gaz tüketiminin %30'unu depolamasına olanak sağlayacaktır. Karadeniz'deki Sakarya gaz sahasında bulunan 710 bcm'lik tahmini rezerv, 2026 yılına kadar yıllık 22 bcm üretim hedeflemektedir ve bu durum Türkiye'nin dışa bağımlılığını önemli ölçüde azaltma potansiyeline sahiptir.

Üç bölge, daha fazla çeşitlendirme için umut verici fırsatlar sunmaktadır: Irak, Doğu Akdeniz ve Türkmenistan.

Irak: Stratejik Gaz Rezervlerinin Kilidini Açmak

Irak, yaklaşık 132 trilyon metreküp kanıtlanmış doğalgaz rezervi ile önemli bir enerji ortağı olma potansiyeline sahiptir. Ancak altyapı yetersizlikleri ve yaygın gaz yakma uygulamaları, bu kaynakların yeterince kullanılmasını engellemiştir. Mansuriya, Siba, Akkas ve Kürdistan Bölgesi'ndeki Khor Mor, Chemchemal, Miran ve Bina Bawi gibi önemli gaz sahaları, Türkiye'nin enerji güvenliğini artırmak için önemli fırsatlar sunmaktadır. Türkiye'nin devlet petrol şirketi TPAO, Siba gaz sahasında %30 hisseye sahiptir ve bu, onu Irak'ın gaz gelişiminde önemli bir oyuncu yapmaktadır. Ancak Türkiye'nin önemli gaz ihracatlarından yararlanabilmesi için, Irak'ın önce İran'dan yaptığı ithalata büyük ölçüde bağımlı olan kendi gaz ihtiyaçlarını karşılaması gerekmektedir.

Irak ile Türkiye arasında inşa edilecek gelecekteki bir gaz boru hattı, her iki ülke için de dönüştürücü olabilir. Bu, sadece Türkiye'nin enerji geleceğini güvence altına almakla kalmaz, aynı zamanda onu Avrupa pazarları için önemli bir transit merkezi haline getirir. Ancak böyle bir projenin başarısı, Irak'ın Khor Mor ve Chemchemal gibi sahalardaki üretimi artırma ve aynı anda yerel tüketim sorunlarını çözme becerisine bağlıdır.

Bağdat ile Erbil arasındaki siyasi istikrarsızlık ve gerilimler, bu olasılıkları zorlaştırmaya devam etse de Türkiye'nin hem Irak'ın farklı kesimleriyle dengeleyici diplomasisi hem de Irak'ın gaz altyapısına olan katılımı, bu zorlukları aşmada benzersiz bir avantaj sağlamaktadır. Boru hatları ve gaz işleme tesisleri gibi kritik altyapılara yatırım yapmak, Türkiye'nin hem yararlanan hem de Irak gazının transit merkezi olan rolünü pekiştirebilir.

Doğu Akdeniz: Enerji ve Diplomasiyi Yönlendirmek

Doğu Akdeniz, doğalgaz açısından büyük bir potansiyele sahip olmakla birlikte, Türkiye'nin bu sulardaki hedefleri jeopolitik karmaşıklıklarla doludur. Bölge, özellikle Kıbrıs, Yunanistan, İsrail ve Mısır ile olan toprak anlaşmazlıklarıyla dolu olduğundan iş birliği zordur. İsrail-Filistin durumu da dahil olmak üzere devam eden çatışmalar, enerji geliştirmede bölgesel iş birliği çabalarını daha da zorlaştırmaktadır.

Doğu Akdeniz'deki büyük rezervlere erişebilmek için Türkiye'nin bölgesel aktörler ve uluslararası kuruluşlarla diplomasi yürütmesi, ortak keşif anlaşmaları ve çok taraflı diyaloglar arayışında olması gerekmektedir. Türkiye'nin bölgenin tam potansiyelini ortaya çıkarması ve uzun vadeli enerji arzını güvence altına alabilmesi için deniz sınır anlaşmazlıklarının çözümü kritik öneme sahip olacaktır.

Türkmenistan: Gaz Çeşitlendirmesi için Kilit Ortak

Dünyanın en büyük doğalgaz rezervlerine sahip ülkelerden biri olan Türkmenistan, Türkiye için enerji portföyünü çeşitlendirme açısından önemli bir fırsat sunmaktadır. 2023 yılında Türkmenistan, 76,3 milyar metreküp gaz üretmiş olup bu üretimin çoğu Çin ve Rusya'ya ihraç edilmiştir. Ancak hem Türkiye hem de Türkmenistan, hâkim pazarlara olan bağımlılıklarını azaltma konusunda ortak bir çıkar paylaşmakta ve bu da Avrupa'ya yeni nakliye rotalarının açılmasına olanak tanımaktadır.

Uzun süredir tartışılan Trans-Hazar Boru Hattı (TCP), bu bulmacanın kritik bir parçasıdır. Türkmenistan'ı Azerbaycan ve Türkiye'ye bağlayarak gazın Batı'ya, Güney Gaz Koridoru üzerinden akmasını sağlayabilir. Ancak özellikle Rusya ve İran'dan gelen direnç ve çevresel kaygılar, inşaatın gecikmesine neden olmuştur.

Son diplomatik atılımlar, bu konuda yenilenmiş bir umut sunmaktadır. 2022 yılında Türkiye, Azerbaycan ve Türkmenistan arasında gerçekleştirilen üçlü zirve, daha fazla iş birliği için zemin hazırlamıştır. 2024 yılında imzalanan bir Mutabakat Zaptı (MoU), yılda 2 milyar metreküpe kadar gazın taşınmasının önünü açmıştır. Ticari bir anlaşma henüz beklemede olsa da bu adımlar, Türkiye'nin Rusya ve İran ithalatına olan bağımlılığını azaltmak için Türkmenistan gazına yönelme stratejik hamlesini yansıtmaktadır.

Ortaklıkları Değerlendirmek: Türkiye'yi Avrupa'nın Gaz Merkezi Olarak Konumlandırmak

Türkiye'nin stratejik fırsatı sadece yeni doğalgaz kaynaklarını güvence altına almakta değil, aynı zamanda Avrupa için kritik bir gaz merkezi olarak kendini konumlandırmaktadır. Irak, Doğu Akdeniz ve Türkmenistan'dan gelen arzları mevcut Rusya, Azerbaycan ve İran akışları ile harmanlayarak Türkiye, Avrupa'ya çeşitlendirilmiş ve güvenli bir enerji akışı sunabilir. Bu yaklaşım, Türkiye'ye mevcut tedarikçileriyle daha uygun ticari koşullarda müzakereler yapma konusunda daha büyük bir pazarlık gücü sağlayacak ve ülkenin mevcut ithalatları yeni ve çeşitli kaynaklarla tamamlayabilme veya değiştirebilme yeteneğini gösterecektir.

Avrupa'nın Rus enerjisinden uzaklaşmasıyla birlikte, Türkiye'nin Irak ve Doğu Akdeniz gibi bölgelerden gelen gaz için önemli bir transit noktası olarak rolü giderek daha önemli hale gelmektedir. Trans-Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı (TANAP) ve TürkAkım gibi kilit altyapı projeleri, Türkiye'yi halihazırda Avrupa'nın enerji çeşitlendirme stratejisinde merkezi bir oyuncu haline getirmektedir. Bu bölgelerdeki ortaklarla uzun vadeli anlaşmalar yapmak, Türkiye'nin güvenilir bir enerji merkezi olarak geleceği için kritik öneme sahip olacaktır.

NATO ve Avrupa Birliği ile Türkiye'nin derinleşen entegrasyonu, daha fazla fırsat sunmaktadır. NATO'nun bölgesel güvenlik konusundaki odaklanması ve AB'nin Rus gazına bağımlılığını azaltma hedefi, Türkiye'ye enerji stratejisini daha geniş transatlantik ve Avrupa hedefleriyle uyumlu hale getirme konusunda benzersiz bir fırsat yaratmaktadır. Bu uluslararası ortaklarla olan ilişkileri güçlendirmek, Türkiye'nin enerji hedeflerini ilerletmesine ve bölgesel enerji lideri olarak rolünü pekiştirmesine yardımcı olacaktır.

Başarılı olmak için Türkiye, mevcut ortakları Rusya, Azerbaycan ve İran ile olan arz düzenlemelerini optimize etmeli, LNG'nin esnekliğinden yararlanmalı ve Irak, Doğu Akdeniz ve Türkmenistan'da ortaya çıkan fırsatları değerlendirmelidir. Bu kapsamlı strateji, güçlü uluslararası ortaklıklar ve önemli altyapı yatırımları ile birleştirildiğinde, Türkiye'nin herhangi bir tek tedarikçiye aşırı bağımlılıktan kaynaklanan riskleri hafifletmesine ve güvenli ve çeşitlendirilmiş bir enerji geleceği sağlamasına olanak tanıyacaktır.

Ancak Türkiye, aynı zamanda kendi enerji hedeflerinin neden olduğu zorluklarla da karşı karşıya kalmaktadır, özellikle de AB düzenleyici çerçevelerine uyum konusunda. Planlanan bazı enerji projeleri, özellikle Doğu Akdeniz'deki projeler, AB'nin denizcilik ve enerji politikalarıyla çelişebilir. Türkiye, bu potansiyel düzenleyici çatışmaları çözmek için AB ile LNG terminalleri, yenilenebilir enerji altyapısı ve sınır ötesi boru hatları geliştirme konularında iş birliği yapmalıdır. Bu, hem Türkiye'nin hem de Avrupa'nın enerji güvenliği için hayati önem taşımaktadır.

Ayrıca, Türkiye'nin uzun vadeli Avrupa enerji piyasasına entegrasyonu için Avrupa iklim ve enerji politikalarıyla, özellikle Avrupa Yeşil Mutabakatı ile, uyum sağlamak kritik olacaktır. Bu, sadece Türkiye'nin enerji güvenliğini güçlendirmekle kalmayacak, aynı zamanda küresel enerji diplomasisinde konumunu da yükseltecek ve uluslararası ilişkilerde rekabet avantajı sağlayacaktır.

Ham Petrol: Dalgalanmalar Arasında Yeni Kaynakları Güvence Altına Almak

2020 ve 2023 yılları arasında, Türkiye'nin ham petrol ithalatı dikkate değer bir dalgalanma yaşadı; 2022'de 249,8 milyon varille zirveye ulaştıktan sonra 2023'te 234,2 milyon varille geriledi. Başlıca tedarikçiler olan Irak, Rusya ve Kazakistan, Türkiye'nin enerji güvenliği için hayati önem taşımaktadır. Ancak, Irak-Ceyhan boru hattının kapanması gibi güvenilir tedarik yollarını koruma konusunda süregelen zorluklar, Türkiye'nin kırılganlığını gözler önüne sermektedir. Irak'ın Türkiye'ye olan petrol ihracatı, 2021'de 102,7 milyon varilden 2023'te 73,6 milyon varile keskin bir şekilde düşerek Türkiye'nin bu hayati boru hattını yeniden faaliyete geçirmesi ve Irak'ın enerji sektöründeki rolünü genişletmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Irak-Türkiye boru hattı, Irak'ın kuzey sahalarından Türkiye'nin Ceyhan terminaline ham petrol taşınmasında kritik bir rol oynamaktadır. Ancak bu boru hattı, jeopolitik gerilimler, altyapı hasarları ve hukuki anlaşmazlıklar nedeniyle sürekli kesintilere maruz kalmıştır. Özellikle 2023'te, Uluslararası Tahkim Mahkemesi'nin kararı boru hattından yapılan akışları geçici olarak durdurarak bölgenin petrol ihracatını ve Türkiye'nin enerji güvenliğini önemli ölçüde etkilemiştir. Operasyonların yeniden başlaması için müzakereler devam ederken Türkiye, Irak petrolünün küresel pazarlara ihracatı için kilit bir transit merkezi olarak rolünü güçlendirmek adına stratejik adımlar atmalıdır.

Türkiye için Irak'ın petrol sahalarının geliştirilmesine katılım, petrol tedarikinde uzun vadeli istikrar sağlamak açısından gereklidir. Irak hükümeti ve bölgedeki uluslararası petrol şirketleriyle daha derin bir ilişki kurmak, Türkiye'ye Irak ham petrolüne daha güvenli erişim sağlayabilir ve gelecekteki kesintilerin yaratacağı riskleri azaltabilir. Irak'ın yakınlığı ve büyük rezervleri göz önüne alındığında, iki ülkenin enerji iş birliğini genişletmek, her iki taraf için de stratejik bir öncelik olmaya devam etmektedir.

Rusya, Rusya-Ukrayna çatışmasının etkileri sırasında Türkiye'ye olan petrol ihracatını önemli ölçüde artırmış ve kritik bir tedarikçi olmayı sürdürmüştür. Rusya, petrol ihracatını Avrupa pazarlarından uzaklaştırırken Türkiye, Rus ham petrolü için önemli bir destinasyon haline gelmiştir. Ancak, Türkiye'nin Rus petrolüne olan devam eden bağımlılığı, siyasi dalgalanmalar ve gelecekteki olası yaptırımlar açısından riskler taşımaktadır. Bu durum, Türkiye'nin uzun vadeli enerji güvenliği stratejisinde Rusya'dan uzaklaşmayı ve çeşitlendirmeyi anahtar bir bileşen haline getirmektedir.

Libya'da, Türkiye, hem ülkenin enerji altyapısının yeniden inşasına destek vererek hem de petrol tedarikini güvence altına alarak stratejik bir fırsat görmektedir. Türkiye'nin Ulusal Birlik Hükümeti (GNU) ile güçlü siyasi ve askeri bağları, Libya'nın petrol sahalarına yatırım yapma

ve ekonomik toparlanmasını destekleme konusunda benzersiz bir avantaj sağlamaktadır. Libya ile enerji iş birliği, Türkiye'ye istikrarlı bir petrol kaynağı sağlamakla kalmayıp Kuzey Afrika'daki jeopolitik etkisini de artırmaktadır.

Afrika Boynuzu'nda ise Somali, Türkiye'nin enerji hedefleri için yeni bir sınır temsil etmektedir. İki ülke, Temmuz 2024'te Somali'nin açık deniz bloklarında petrol ve gaz keşfi için bir anlaşmaya imza atarak önemli bir dönüm noktasına ulaştı. Anlaşma kapsamında, Türkiye, yaklaşık 5.000 kilometrekarelik üç blokta hidrokarbon keşfi ve üretimi konusunda münhasır haklar elde etti. Bu projenin sismik araştırması, Türkiye'nin Oruç Reis sismik gemisi tarafından yürütülecek ve geminin Ekim 2024 sonunda Somali sularına ulaşması bekleniyor. Araştırma yedi ay sürecek ve ardından veri işleme ve değerlendirme aşaması gelecek, bu da keşif sonucuna yol açabilir.

Oruç Reis sismik gemisine birkaç destek gemisi ve Türk Donanması firkateynleri eşlik edecek, bu da Türkiye'nin bölgedeki çıkarlarını güvence altına alma konusundaki kararlılığını vurgulamaktadır. On milyarlarca varil olduğu tahmin edilen Somali'nin petrol rezervleri büyük ölçüde kullanılmamıştır. Türk-Somali anlaşması, Türkiye'ye potansiyel yeni bir petrol kaynağı sağlamanın yanı sıra, Türkiye'nin Afrika Boynuzu'ndaki stratejik varlığını da pekiştiriyor ve bölgedeki kaynaklar için artan uluslararası rekabet ortamında Türkiye'yi öne çıkarıyor.

Türkiye, Somali'deki yatırımlarıyla, enerji ithalatını çeşitlendirmeyi ve tedarik yolları üzerindeki kontrolünü artırmayı hedeflemektedir. Ayrıca, petrol keşfindeki aktif rolü, Türkiye'nin Rusya ve Irak gibi geleneksel tedarikçilere olan bağımlılığını azaltma yönündeki daha geniş hedefleriyle uyumlu hale gelmektedir. Somali ortaklığı, Türkiye'nin Doğu Afrika'daki artan etkisini gösterirken aynı zamanda bölgenin enerji geleceğini şekillendirmedeki rolünü de öne çıkarıyor.

Türkiye'nin ham petrol stratejisi, çeşitlendirilmiş ve güvenilir tedarik kaynaklarını güvence altına almaya odaklanmalıdır. Irak ve Libya'daki rolünü genişleterek ve Somali gibi bölgelerde yeni keşif fırsatlarının peşine düşerek Türkiye, daha istikrarlı ve dayanıklı bir enerji arzı sağlayabilir. Bu yaklaşım, Türkiye'nin jeopolitik konumunu da güçlendirerek enerji kaynaklarının giderek daha fazla tartışma konusu haline geldiği bölgelerde Türkiye'yi ön plana çıkaracaktır.

Kömür: Enerji Güvenliği ile Çevresel Sorumluluğu Dengelemek

Kömür, 2023 yılında Türkiye'nin enerji karışımına 1,65 EJ katkı sağlamaya devam etmekte ve bunun %20-30'u ithal edilmektedir. Ancak kömür çevresel zorluklar da taşımaktadır. Türkiye'nin 2053 yılına kadar net sıfır emisyon taahhüdü, kömüre olan bağımlılığın azaltılmasını gerektirmektedir, ancak bu geçiş, enerji şebekesinin istikrarını bozmayacak şekilde yönetilmelidir. Yenilenebilir enerjiyi artırmak ve kömür santrallerini karbon yakalama teknolojisi ile modernize etmek, sürdürülebilir çözümlere geçişte köprü işlevi görebilir.

Yenilenebilir Enerji: 2053 Hedeflerine Doğru Zorluklar ve Fırsatlar

Yenilenebilir enerji, Türkiye'nin uzun vadeli stratejisinin merkezinde yer almakla birlikte ilerleme kademeli bir şekilde devam etmektedir. 2023 yılında hidroelektrik, rüzgar ve güneş enerjisi 1,31 EJ enerji sağlarken rüzgar (11,7 GW) ve güneş (11,3 GW) büyüme açısından en büyük potansiyeli göstermektedir. Bu kaynaklar, Türkiye'nin ithal fosil yakıtlara bağımlılığını azaltmak için hayati yollar sunmaktadır. Ancak bu umut verici gelişmelere rağmen, yenilenebilir enerji dağıtım hızı, hızla artan enerji talebini karşılayacak kadar hızlı değildir.

2021'de başlatılan Türk hükümetinin Yeşil Mutabakat Eylem Planı, Türkiye'nin Avrupa Yeşil Mutabakatı ile uyum sağlaması açısından önemli bir adımdır. Ancak bağlayıcı son tarihler veya

uygulama mekanizmaları olmaksızın, geçiş, fosil yakıtlara olan bağımlılığı önemli ölçüde azaltmak için gereken aciliyetten yoksun kalmıştır. Türkiye'nin uzun zamandır beklenen İklim Yasası'nın gecikmesi, bu sorunu daha da şiddetlendirmektedir. Bağlayıcı iklim hedefleri ve emisyon azaltımı için net yol haritaları ile desteklenen temel bir yasal çerçevenin eksikliği, özellikle özel sektörün ilerlemesini yavaşlatmakta ve yenilenebilir enerji altyapısına yatırımların ölçeklenmesi için gerekli netlik ve görünürlüğü zayıflatmaktadır. Bu yönlendirme eksikliği, ülkenin daha yeşil enerji kaynaklarına geçişini yavaşlatmakta ve Türkiye'nin 2053 net sıfır emisyon hedefine ulaşma yeteneğini tehlikeye atmaktadır.

Bu çabalar olmadan Türkiye'nin yenilenebilir enerji sektörü önemli bir etki yaratmakta zorlanmaya devam edecek ve ülkeyi öngörülebilir gelecekte fosil yakıtlara bağımlı bırakacaktır.

Nükleer Enerji: Akkuyu ile Türkiye'nin Düşük Karbonlu Geleceği

Akkuyu Nükleer Santrali, Türkiye için büyük bir dönüm noktasıdır. Tam kapasiteyle çalışmaya başladığında, Akkuyu yaklaşık 0,4 EJ enerji sağlayarak Türkiye'nin enerji ihtiyaçlarının %7-8'ini karşılayacaktır. Nükleer enerji, Türkiye'nin ithal gaz ve kömüre olan bağımlılığını azaltmaya yardımcı olabilecek düşük karbonlu, güvenilir bir enerji kaynağı sunmaktadır. Ancak tüm büyük ölçekli enerji projelerinde olduğu gibi, başarısı zamanında uygulanmasına ve genel enerji karışımına entegrasyonuna bağlı olacaktır.

Türkiye'nin Enerji Stratejisinde Kritik Bir Dönemeç

Türkiye, bir dönüm noktasındadır. Küresel enerji manzarası, iklim baskıları, jeopolitik çatışmalar ve teknolojik ilerlemeler tarafından giderek daha karmaşık hale gelirken Türkiye'nin enerji geleceği, çeşitli tedarik kaynaklarını güvence altına almaya ve kilit bölgelerde stratejik ortaklıklar kurmaya bağlıdır.

Diplomatik angajman, Irak, Doğu Akdeniz ve Afrika Boynuzu gibi bölgelerde yeni enerji fırsatlarının kilidini açmada hayati önem taşıyacaktır. Aynı zamanda NATO, AB ve diğer uluslararası paydaşlarla daha yakın iş birliği, Türkiye'nin enerji hedeflerini daha geniş bölgesel ve küresel önceliklerle uyumlu hale getirmeye yardımcı olacak ve Türkiye'nin değişen enerji manzarasında kilit bir oyuncu olarak kalmasını sağlayacaktır.

Merkezdeki soru şudur: Türkiye, bu zorluklarla yüzleşip başa çıkabilir mi? Cevap, coğrafi ve diplomatik güçlü yanlarını değerlendirmekte, stratejik ittifaklar kurmakta ve Türkiye'yi hayati bir enerji merkezi haline getirecek altyapıya yatırım yapmakta yatmaktadır. Çeşitlendirme, bölgesel iş birliği ve sürdürülebilir enerji geçişine odaklanan proaktif bir yaklaşımla, Türkiye dayanıklı ve çeşitlendirilmiş bir enerji arzı güvence altına alabilir ve küresel sahnede etkisini artırabilir.

Riskler büyük, ancak Türkiye'nin kendi enerji kaderini şekillendirme ve küresel enerji piyasasında kilit bir oyuncu olarak öne çıkma fırsatı da aynı derecede yüksektir.